

Martin Štrunc

TŘEŠNĚ

Martin Štrunc

TŘEŠNĚ

Martin Štrunc

TŘEŠNĚ

© Martin Štrunc, 2012

Editor © Josef Pepson Snětivý, 2012

Picture on cover © Martin Štrunc, 2012

Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Laňková, 2012

© Nakladatelství ČAS, 2012

ISBN 978-80-87470-73-2

Průvodní slovo

Vše, co je, už bylo, život člověčí je stále stejně barevný jako dřív, mnohobarvý, barevný bezohledně i láskyplně, bolestně i s nevýslovnou něhou, jistota nejistoty současného světa i života v něm často přebíjí kymácející se bolestnou jistotu existence čehosi základního, říkej tomu láska, víra, nebo jak si jen přeješ...

Apoziopoeze nevyřčených pocitů jako by ti snad dokonce chvílemi znemožňovala myslet a vrhat proti vysoké zdi papíru vroucí slova tvého nitra (proč vlastně?!), ale snad ne ještě cítit, pociťovat a procitovat zdejší pozemskou realitu, která stále ještě působí – i přes všechny nánosy kalu – svými skrytými půvaby, svou dojmavou i povzbuzující krásou...

Ano, JE..., EXISTUJE..., zrodila se tu ona síla a nezníitelná energie (už jsi ji našel! mělš ji přece vždycky v sobě!), která ti pomohla a vždycky pomůže překonávat vše méně radostné kolem, už také víš, že jsi SÁM, že teď už se umíš spolehnout sám na sebe. Pomoc už odnikud nečekáš, tam, odkud jsi ji snad bláhově a snivě očekával někdy dřív, jsi ji nenašel...

Svá zelená diluviální zklamání jsi ale nahradil radostí z nálezů pevných tvarů (stav blaženosti se jistě dostaví

později), tak pevných, že se časem stanou nerozbitnými. Uchopil jsi další střípek věčnosti, stáváš se stále bohatším svým vlastním životem i dary svých veršů a dobře už také víš, že i to je zázrak...

Petr Holman

Předmluva autora

ČTI MNE

Když už jste se dostali až sem, byla by škoda, abyste zbytečně ztráceli čas. Předmluvy se sice málokdy čtou, ale tahle by Vám mohla ušetřit mnohem více stran, protože po jejím přečtení byste třeba už tu sbírku ani číst nemuseli. Pokud si však z tohoto díla chcete odnést jen své vlastní dojmy, v žádném případě předmluvu nečtete, protože tato předmluva popisuje to, o čem si autor, tedy já, přeje, aby tato sbírka byla. Dám Vám tedy ještě jednu větu na rozmyšlenou, abyste se mohli rozhodnout, jestli si tuto předmluvu přečtete, nebo ne. A pozor, právě tohle je ta věta. Ne, lžu, až tahle. Tato sbírka by měla být hlavně o nás a o naší mysli, o jejích projevech a o jejím způsobu chápání bytí. Jestli bude někdy dokončená, nebo ne, nevím, protože si myslím, že každý k ní má co dopsat.

Sbírku zahajují básně věnující se jednotlivým druhům utrpení a strastí i nepříjemných pocitů, které každý nebo téměř každý (ne, opravdu každý, to jen, aby se neřeklo, sem píšu „téměř každý“) v životě prožívá. Poté následuje vyhrocení těchto druhů utrpení v podobě básně Děti z ulice, kde by na nás všechny, včetně mě, měla plně dopadnout tíha všech popsanych strastí. Zároveň je však

v této básni stejně důležitá, ne-li důležitější, souběžná myšlenka v podobě toho, že všichni jsme stejní a všichni máme své problémy a stejně tak, že všichni potřebujeme pomoc od ostatních, a proto jsme si rovni. Po těchto sděleních by se před námi mohla objevit určitá míra nejistoty nebo pochyb a nejrůznější, ať už souhlasné, nesouhlasné nebo úplně odlišné názory. Ty se bude následně snažit potvrdit, rozptýlit nebo ujasnit bližší popis jednotlivých úskalí, která nás mohou potkat na cestě vedoucí k pochopení tématu dětí.

Na tento spíše vnitřní souboj každého jednotlivce přímo navazuje báseň Duha jako obrazné vyjádření příchodu naděje jakožto něčeho, co nás může přesvědčit nebo nám pomoci otevřít se okolí a vnímat jeho projevy i z jiných pohledů, než na jaké jsme běžně zvyklí. V tomto okamžiku otevření se nebo, chcete-li, rozjasnění se, přicházejí závěrečné básně daného oddílu, ukončené básní Zachraňme přírodu, které už mají jen dokreslovat představené myšlenky o tom, že všichni si přejeme být šťastní a že jsme ochotni pro dosažení štěstí svého i ostatních něco udělat, i když to třeba pro nás nebude úplně snadné.

Ať už jsme tedy dospěli, nebo nedospěli k těmto nastíněným poznáním, otevírá se před námi další část sbírky. V ní se objevuje snaha přiblížit, jako protiklad oproti první části, radosti života a to, při čem prostě můžeme být šťastní.

V následujícím oddíle, který uvozuje báseň Všechno dobré, co tady není i zlé, se dostáváme k uvedení těchto již načrtnutých, řekněme dobrých a špatných, pocitů do relativizující roviny, protože každý může tyto dvě strany života vnímat odlišně. Tedy čistě z mého pohledu, jako pohledu jednoho člověka, dobré zle a zlé dobře nebo jakkoliv jinak. K tomuto se tak váže i pojem rovnováhy v rámci těchto příjemných a nepříjemných pocitů, kde se snažím klást důraz především na to, že podstatné není, jaké tyto pocity jsou, ale jak je vnímáme my. To znamená, že si můžeme zkusit uvědomit, že oba zdánlivé protiklady dobra a zla jsou součástí jednoho celku. Na tento celek bychom pak mohli jednou pohlížet z hlediska nezaujatých pozorovatelů, kteří nechápou prožitky jako pro sebe v danou chvíli příjemné nebo nepříjemné, nýbrž jako prožitky, které prostě přicházejí a odcházejí, aniž by ovlivňovaly štěstí nebo neštěstí prožívajících, tedy nás.

Když potom projdeme i těmito symbolickými vyjádřeními Rovnováhy, respektive Nerovnováhy ve světě, dostaneme se ke smrti, které nutně musíme dosáhnout po prožitcích štěstí a utrpení - po prožití života, po projití jeho Poutě. Každý vnímá umírání na základě odlišných představ a tato část se snaží přiblížit některé z těchto pozemských náhledů, jenž jsou zakončeny básní Až tady nebudeš, která má vyjadřovat úplné smíření se člověka, tedy mě i tebe, se smrtí jako takovou. Na popsané vyústění navazuje otázka samotného umírání, odrážející se v básni

Převozník, jenž má vyjádřit přirozenou podstatu přechodu ze světa života do světa smrti.

Tato, stejně jako ani žádná jiná část sbírky, se nám však ve skutečnosti nesnaží dávat odpovědi na otázky, protože odpovídat by si měl každý sám tak dlouho, dokud nebude svým odpovědím plně důvěřovat. Jediné, co si však sbírka skutečně za cíl klade, je udržení základních otázek mezi námi. Lyrické vyobrazení života a smrti nám má totiž poskytnout určitý odstup od sebe samých, stejně jako prostor, abychom se mohli ptát sebe i ostatních a pokoušet se tak pochopit život, umírání i smrt, dokud máme možnost o nich za života přemýšlet (ať nás to pak nepřekvapí).

A když už se tedy dostaneme tak daleko, ať už jsme si z toho vzali cokoliv, nadchází poslední část sbírky, zahájená básní Zastřelit nebo se změnit. Tato závěrečná kapitola se nám snaží přiblížit náš význam a především význam našich rozhodnutí, rozhodnutí, která znamenají nás, která znamenají všechny naše činy, rozhodnutí, jež nám ve skutečnosti přinášejí štěstí, nebo neštěstí.

Závěr sbírky se tedy soustředí na hodnotu našich činů a přeje si vyjádřit, že nezáleží na ničem jiném než jen na tom, pro co se rozhodneme, že nezáleží na ničem jiném než jen a jen na nás. Snaží se ukázat, že když se pro něco rozhodneme, rozhodujeme se sami za sebe, což potom určuje naši minulost, přítomnost i budoucnost. Čas na rozmyšlenou máme.

Jestli tohle všechno, co zde bylo popsáno, už není nebo zatím nebyla Vaše věc, nemusíte pokračovat dál, jestli ale máte opačný názor, směle nebo nesměle pokračujte a já Vám přeji příjemné čtení a doufám, že tato sbírka pro Vás bude nějakým způsobem užitečná. A ještě poznámka na závěr: určitě budu mít radost, když si přečtete byť jen jednu báseň, jen bych chtěl říct, že na tuto sbírku nahlížím jako na jednu dlouhou báseň a že vytržení nějaké její části může mít zásadní vliv na její podání.

S láskou Já.

Narození

Jsme tady
Už to začíná
koloběh štěstí a utrpení
Přicházíme dál
potřeba pochopení

